

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXIX. évfolyam

9. szám

Komárom, 2008. szeptember

Ára 10 korona

MIT ÉR AZ EMBER, HA MEGÖREGEDETT?

Sikerorientált világban élünk. Mutasd fel, mit értél el, és környezeted megmondja, mennyit érsz! Nem meglepő hát, hogy egyre gyakrabban találkozunk szomorkodó, csüggedt idős emberekkel, akik úgy érzik (talán még éreztetik is velük), életük ezen szakaszában már nincs miért élniük, hisz nincsenek „hasznára” környezetüknek.

Sokan így gondolkodnak, de tévednek. Egy kicsit csavarjunk a kérdésen, és nézzük meg a másik oldalról: Mit ér az ember, ha gyermek? Talán semmit, mert semmit nem tud cselekedni? Tisztába kell tenni, sokat sír, nyűgös, orvost kell hozzá hívni, semmivel nem járul hozzá a háztartáshoz... Semmi „haszna” a családnak belőle, és mégis milyen hatalmas örömet jelent a puszta léte!

Olyan jó lenne, ha sok idős ember megtanulna néha csak lenni, és nem mindig tenni – mégpedig mindkettőt a maga idejében, mert Isten országában mindennek rendelt ideje van. Isten mindig ahhoz ad erőt és akkor, amikor annak ideje van.

Olyan szépen tárja elénk Mária és Márta története az iménti gondolatokat (Lk 10,38–42). Van, amikor segédkezni kell, de van, amikor figyelni, elcsendesedni. Főleg, amikor Jézus kér szót az életünkben! „Vannak olyan helyzetek az életben, amikor nem az a fontos, hogy mit teszünk, hanem az, hogy kik vagyunk. Hogy kiké formálódtunk Jézus lábainál” – okulhatunk egy nagyszerű gondolatból.

Hagyjuk, hogy Jézus formálja az életünket? Elcsendesünk néha-néha, hogy halljuk, mit akar mondani nekünk? Az igazi békét és örömet csak az az ember tapasztalhatja meg, aki odaengedi az életét az Úrnak és figyelni az ő akaratát. Jézus még szenvedése előestéjén is azt hangoztatta, hogy a Krisztus-követő életnek örvendezőnek kell lennie: „Ezeket azért mondom nektek, hogy az én örömöm legyen bennetek, és örömötök teljessé legyen” (Jn 15,11).

Amikor az örömről beszélünk valakinek, sokszor azt a válszt kapjuk, hogy a másíknak könnyű! Meg kell azonban látnunk, hogy ez az állítás a legtöbbszőr nem valós. Az a Pál apostol, aki annyit ír az örömről, akkor már megannyi emberi szenvedés részese volt. Ismerte az üldöztetés sanyargató kö-

zelségét. Az Úrban elnyert örvendezésre hívó kérés nem egy zöldellő fa árnyékából indul el, hanem egy komor börtöncellából (Fil 1,12–16), ahol az öregedő apostol („én, az öreg Pál” – ahogyan Filemonnak írja) az ítéletét várta.

Az igazi örömet az ember életében (és nincs ez másként az öregkorban sem) egyedül Isten közelsége adhatja tehát meg. Egyesek tagadják, hogy ez így lenne, és állítják, hogy Isten nélkül is boldogok tudnak lenni. Meddig? Földi élvezetek kötik le érzéseiket és adnak évekig tartó boldogságot és kielégülést, de vajon megmaradhat-e ez az öröm az öregségben is? Le tudják-e győzni a fájdalmat és a szenvedést? Meg tudják-e nyugtatni az egyént a legnagyobb gyász közepette? Adhatnak-e egyáltalán valaha is igazi, őszinte örömet?

Egy idősödő férfi így vall erről: „Fiatalon bőségesen belekóstolhattam a világ örömeibe. De higgyék el, barátaim, azok nem érnek fel a Krisztussal való igazi közösség egyetlen pillanatával!”

„Mit ér az ember, ha vén? Sokat, nagyon sokat érhet, ha nem a maga keserűségének a szagát, hanem Krisztus jó illatát árasztja ebbe a világba. Azt a szolgálatot végezhetik el az idős emberek, amit a parkok. Egy nagy városban, ahol kémények százai ontják a füstöt, de amelyben itt-ott vannak vén, vagy kevésbé vén fák vagy facsoportok, ezek folyamatosan tisztítják a levegőt, oxigénnel frissítik azt. Nem csinálnak tulaj-

donképpen semmit, csak vannak. Úgy vannak jelen, hogy hatnak, és az áldásukat sokan érzik. Azt, hogy a kéményekből száll a füst, mindenki látja. Azt, hogy a fákból oxigén száll föl, senki sem látja. De nem is az a fontos, hogy lássák, fontos az, hogy szálljon. És a füstölő kémények közül milyen jó odamenekülni az árnyas fák közé! Akkor tudjuk meg csak, mit jelentettek, ha már nincsenek.”

Milyen szép is ez a hasonlat, milyen sokatmondó a vének szolgálatának a kijelölése ebben a lelkipázkondozói megfogalmazásban! Kedves idős Emberek! Üzenjük nektek, mi fiatalok: Nagy szükségünk van rátok!

Szuhay György

Garaí Gábor

JÓKEDVET ADJ

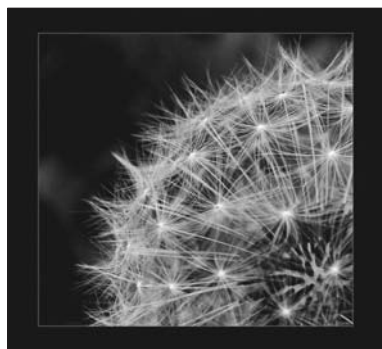
*Jókedvet adj, és semmi mást, Uram!
A többivel megbirkózom magam.
Akkor a többi nem is érdekel,
szerencse, balsors, kudarc vagy siker.
Hadd mosolyogjak gondon és bajon,
nem kell más, csak ez az egy oltalom,
még magányom kiváltsága se kell,
sorsot cserélek, bárhol, bárkivel,
ha jókedvemből, önként tehetem;
s föl szabadít újra a fegyelem,
ha értelmét tudom és vállalom,
s nem páncélzat, de szárny a vállamon.
S hogy a holnap se legyen csupa gond,
de kezdődő és folytatódó bolond
kaland, mi egyszer véget ér ugyan,
ahhoz is csak jókedvet adj, Uram!*

A példázatokról

Minden bibliaolvasó tudja, hogy azon formák egyike, amiket a Biblia az üzenete tartalmának kifejezésére használ, a példázat. A példázat (parabolé) olyan hasonlat, amely ismert és megszokott dolgok és életképek segítségével bizonyos rejtett – lelki és etikai – igazságokat fejez ki. A példázat képe egyrészt leleplezi és érthetővé teszi őket, másrészt eltakarja, hisz a kép egyfajta álarc, amely a dolog értelmét eltakarja, ezért a megértéséhez bizonyos belső megajándékozottság szükséges.

A hasonlatok képei nem kigondoltak, mint pl. a mesékben. Történetük a mindennapi élet valós helyzeteiből származik, és az elbeszélte történet sosem úgy kezdődik, mint a mesék („hol volt, hol nem volt” – tehát független attól, hogy tényleg volt-e), de az eset, amellyel az üzenet kifejeződik, megtörtént vagy megtörténhetett bármikor, bárhol, bárkivel. Az olvasónak vagy a hallgatónak a történetben fel kellett ismernie magát, meg kellett benne találnia pozitív vagy negatív helyét, és pozitív vagy negatív hozzáállással kellett rá reagálnia. A másik oldalon viszont a történet nem törekszik a történés pontos leírására, hiszen nem az a legfontosabb; az üzenet a fon-

tos, amelyet általa kifejeznek. Ezért előfordulhat, hogy a történet valamely alakja vagy eseménye nagyobb, míg a másik kisebb hangsúlyt kap, mégpedig az elbeszélő szándéka szerint: mit akar hangsúlyozni, esetleg elhallgatni, mert kevésbé fontos, sőt lényegtelen. Némely

hasonlat pedig allegória, ahol a történés minden apróságának megvan a fontossága (pl. a magvetőről szóló példázat).

Példázatokat bőségesen használ már az Ószövetség is (vö. *Bír 9,7kk; 2Sám 12,1–14; Ézs 5; Ez 23; Ez 24,1–14; a Példabeszédek stb.*). Számunkra viszont elsősorban Jézusnak az evangéliumokban lejegyzett példázatai a fontosak. Az Úr Jézus a tanítását nem elméleti tantételek, kész definíciók vagy hittani és er-

Az ÚR színe előtt

En Uram és én Istenem, beléd vetem minden reménységemet. Hozzád menekülök, neked ajánlom szomorúságomat és szorongásaimat. Mert semmi, amit rajtad kívül látok, nem állandó, hanem mulandó. Minden, amiről úgy gondoljuk, hogy nyugalmat és boldogságot hozhatna számunkra, semmi, és nem ad valódi boldogságot, ha Te nem vagy ott. Te rád vetem pillantásomat, benned bízom, Istenem, irgalmasság Atyja. Szenteld meg és áldd meg lelkemet mennyei áldással, hogy a Te szent hajlékoddá lehessen. Tekints le rám nagy jóságod szerint. Vedd és őrizd meg jelentéktelen szolgád lelkét a mulandó élet minden veszélye közepette. Vezess engem kegyelmedben a békeség útján az örök világosság hazájába. **Ámen.**

Kempis Tamás

kölcsani rendszerek [még a Hegyi beszéd (Mt 5–7), amely egyébként összefoglalja Jézus tanításának egy részét, sem ilyen] formájában végezte, hanem főleg példázatok által, amelyeket pl. Máté evangélista nagyobb egységekre tömörített (pl. a 13. és a 25. fejezet).

Jézus példázatai zömükben az Isten országáról szóló központi üzenetére vonatkoznak. Jézus fellépését Márk evangélista a következő mondatban foglalta össze: „Betelt az idő, és elközelített már az Isten országa: térjetek meg, és higgyetek az evangéliumban” (Mk 1,15). Az Isten országa már Őbenne jelen van és hat (Lk 17,20kk). Valóban munkálkodik, de egyelőre rejtetten, és teljes valósággá csak az idők végén lesz, Jézus Krisztus második eljövetelekor; ezért egyidejűleg a reménység és a várakozás tárgya. Tartalma meghalad minden emberi elképzelést és várakozást, és kifejezésére nem elégséges egy-két kép vagy hasonlat. Ezért Jézus a bemutatására egy csomó példázatot használ. Közülük mind-egyik csak egy oldalt, csak az egész egy részecskéjét fejezi ki, de az egész képét és teljességét csak később értjük meg.

De a mi Urunk Jézus már ma szeretne minket a példázataival megszólítani és meghívni arra az útra, ami a mennyországba vezet.

Ján Janovčík

Mit jelent számomra a Biblia?

Egy hívő embert, egy lelkipásztort az minősít, hogy mindig annak a pártján áll, aki rászorul, akit elnyomnak, bántalmaznak. Ebben látom a krisztusi szeretetvalás egyik legfőbb küldetését és feladatát: a humánumban, irgalmasságban, együttérzésben, könyörületességben, önzetlen segítségnyújtásban, szeretetben. Ezek az erények a mi világunkban egyre inkább olyanok, mint a fehér holló. Nagyságunk mértéke, hogy milyen mélyen tudunk lehajolni. Ebben Isten ösképileg példát mutatott nekünk, mikor Jézus által eljött kö-zénk. Albert Schweitzer, a nagy német hu-manista tudós, lel-kész és orvos szerint egy-egy vallás csak akkor elfogadható, ha mélyebb, igazabb em-berekké formál ben-nünket. *Életem és gondolataim* című ön-életrajzi művében figyelmeztet bennünket arra a nagy veszélyre, amely a vallásunkat fenyegeti: „*Amit a keresztyénség külső, világi hatalomban nyer, azt elveszíti a lel-ki hatalom területén.*”

A meglévő társadalmi rendszerek leggyakrabban eltapossák, kisemmizik az embert (te csak igyekezz, dolgozz, robotolj; mással ne is nagyon törődj). A leg-találalóbban a svájci lélekűbűvár, Carl Gus-tav Jung szavaival jellemezhetnénk ko-run-k emberét: „*Modern ember, aki keresi a lelkét.*” Keresi, mert valahol elvesztette az anyagi hajsza, a megélhetésért vívott küzdelem közepette.

A kozmikus kor küszöbére érkező vilá-gunk a lélek agóniájáról ad számot. Ezzel a negatív tendenciával szemben a vallás felemeli az embert a sárból, életre kelti halódó lelkét, és az örökkévalóság fényébe állítja. A vallás egy fogódzó, amely élni, szeretni és örülni tanít. E téren nagyban segítenek a különféle könyvek, kiadvá-nyok, de legfőképpen a Biblia: a könyvek könyve. Az érző, gondolkodó és cselekvő ember nem mehet el közönyt színelve, semmi érdeklődést sem mutatva e könyv mellett, mert ezzel magára Istenre mond nemet.

A Biblia az isteni bölcsességek tárháza, s mint olyan, kimeríthetetlen. Az élet nagy megpróbáltatásai közt segít eligazodnunk, megmutatja számunkra a helyes, ember-hez méltó életutat. Búban-bajban, nagy fájdalom közt megvigasztal, lelki sebe-inkre gyógyírt hint. Az Isten igéje minden ember számára elérhető biztos menedék.

Édesapámtól, aki mögött fél évszázá-dos lelkészi szolgálat állt, s aki több mint hét évtizeden át nap mint nap olvasta a Szentírást, egy napon megkérdeztem: „Mit jelent édesapám számára a Biblia?”

Ő minden tétovázás nélkül ezt a választ adta: „Isten közelségét, Isten jelenlétét.”

Most én is megkísérlem megválaszolni ezt a kérdést. Számomra a Biblia útmuta-tást, vigaszt és menedéket jelent. Jóma-gam műszaki tárgyakat oktató, szépprózát írogató, vallási kérdésekben laikus ember vagyok; ezért a természet világából vett képeket, hasonlatokat hívom segítségül.

A Bibliát először egy óriási hegyhez ha-sonlítanám, egy hegyhez, amely egész a felhőkig ér. A láthatóból átvezet bennün-ket a láthatatlanba, az élet, a tér és idő vi-lágából az időtlen örökkévalóságba. A Biblia egy olyan hegycsúcs, amelyhez végtelen sok út vezet. Ki-ki elindul egy maga választotta úton. Van, aki a völgybe vívó széles, kényelmes utat, s van, aki a csúcs felé tartó keskeny, sziklás és ka-nyargós utat választja. . .

Vallásunk tanítása szerint istenhitünk egyedüli zsinórmértéke a Szentírás. Egye-düli könyvünk, melyből hitünk táplálko-zik, mint ahogy egy az Isten. Ezzel szem-ben a hindu és a buddhista vallásnak több szent könyve is van (Védák, Tantrák, U-panisádok, Puránák, Tripitaka), nemkü-lönben a judaizmusnak (Tóra, Talmud,

Végh Péter, MSc., PhD,
a pozsonyi Szlovák Műszaki Egyetem
Gépészeti Kara Automatizálási, Mérési
és Informatikai Intézetének adjunktusa

Midrás, Sulhán Árúch, Kabbala, Zohár). A mi Bibliánk ugyan egy könyv, de való-jában sok könyvből álló gyűjtemény (ma-ga a „biblia” kifejezés magyarul könyve-ket jelent). Az istenkereső ember bárme-lyik könyve segítségével elindulhat. Mint mikor a hegyre vezető utak, ösvények kö-zül elindulunk egyen. Szívemhez az Ó-szövetségből legközelebb a zsoltárok, a példabeszédek és a prédikátor állnak; az Újszövetségből pedig az evangéliumok, Pál levelei és A jelenések könyve. Egykor ezeken az utakon próbáltam elindulni. . .

Elindultam, itt-ott megálltam, elidőz-tem. Csodálattól megindultan olvastam a Korinthusi levélben a szeretet himnuszát. Ráéreztem, hogy ez a rész azokat a lép-csöket írja le, melyeken a hívő embernek

át kell haladnia, melyeket meg kell halad-nia, hogy eljusson a szeretethez. Az első igevers zengő érchez és pengő cimbalom-hoz hasonlítja azt az embert, aki csupán a nyelv szépségének bűvöletében él. A kö-vetkező a mindentudót, a ráció emberét leplezi le. Majd bemutatja az erkölcsi ba-bérokra törekvő embert, aki adakozik, jót cselekszik s abban a balga hiszsemben él, hogy ez által nyeri el az üdvösséget. A to-vábbi igeversék bemutatják számunkra a legfőbb értéket, a legfőbb erényt: a szere-tetet, mely nélkül az emberi élet üres, szürke, értelmetlen – pusztulásra ítéltetett. A mi vallásunk szeretetvallás, ezért az igazán vallásos ember mindvégig szere-tetben él.

Másodszorban egy nagy vízhez, egy ten-gerhez hasonlíthatom a Bibliát. Egy ten-ger apró cseppekből áll, melyek egymás közelségében eggyé válnak, sima és vég-telen felületet adnak, amelyen a játszi napsugarak mindegyre visszatükrözöd-nek. A Biblia is ilyen kis cseppecskékből áll, amiket igeverseknek mondunk. Ezek az igék mind összecsengenek, mivel a Szentlélek kézjegyét viselik magukon. A tenger mély, s ez a tenger mély beláthatat-lan. A mélybe merülő ember feje felett egyre nő a hidrosztatikus nyomás, ezért a tenger mély az ember számára bejárhatat-lan, kiismerhetetlen. A bibliai igeversék, példázatok, történetek a lélek mélyéből fakadó üzenetek, melyek utolérhetetlen szépségükkel, bölcsességükkel és igazsá-gukkal ragadnak meg minket. Mind csu-pán egy-egy parányi cseppje, halvány visszfénye a kimeríthetetlen forrásból táplálkozó örökkévaló igazságnak és szere-tetnek. Mint ahogy a tenger befedi, elsi-mítja a mély árkokat, repedéseket a Föld testén, a Biblia igéi lelki vigaszt nyújta-nak, gyógyírt hintenek a lelkünk mélyén megbúvó sebekre, sérülésekre.

S végül a Biblia világa egy ragyogó szí-nekben tarkálló, gazdag formavilágú és szépen gondozott kerthez hasonlítható, egy nagy-nagy virágos- és gyümölcsös-kerthez, melynek enyhet adó fái, bokrai közt oly jó elidőzni, biztos oltalomra, me-nedékre lelteni a mindennapi robottól és örökös rohanástól megfáradt, a világ zajá-tól megrémült embernek. A fák és bokrok zúgásából, a madarak szárnya neszből, a szorgos méhek zsongásából kihallik az Úr szelíd szava: „...Az én békességemet adom nektek; de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja. Ne nyugtalankod-jék a ti szívetek, ne is csüggedjen” (Jn 14,27).

Végh Péter

„És sírva fakada”

„És másodszor szóla a kakas. És Péternek eszébe juta a beszéd, amelyet néki Jézus mondott vala, hogy mielőtt a kakas kétszer szólana, háromszor megtagadsz engem. És sírva fakada” (Mk 14,72).

Péter sírt. Jézus legkiválóbb tanítványa sírt. Háromszor bizonygatta Mesterének, hogy szereti Őt, aztán a három igent a legmélyebb vallástörténeti és a legnagyobb ismert világtörténelmi fordulat kezdő pillanatában három nemmel tagadta meg. Majd mégis ő lett Péter, a Simon nevű zsidó halászból közsiklává átkeresztelt apostol, akire Jézus az új Európa jövőjét építette. Mint Saulus is, a keresztyéneket tűzzel-vassal irtó, fanatikus zsidó férfi, akiből Jézus a damaszkuszi úton egy lélekrokkasztó találkozásban pár másodperc alatt Paulust formált. Üldözte Jézust, majd hirdetni kezdte, és mártírhálálba ment érte, mint Péter, az emberhalász. Tamás is tamáskodott, amikor tanítványtársaitól hallotta, hogy a Mester él, és megjelent közöttük, sőt még akkor sem hitte el, hogy Ő az, amikor Jézus ott állt előtte. Ujját a Megváltó seibe kellett dugnia, hogy megrendülten elsuttogja: „*En Uram és én Istenem!*” És ettől a pillanattól kezdve Tamás is kételkedés nélkül a Mester igazságainak hirdetőjévé lett. Júdás elárulta Jézust, és végzett magával. Négy férfi, négy különböző viszonyulás a Megváltóhoz. Négy sors, négy életút.

Így vagyunk mi ezzel, emberek, mindnyájan. Magam is ilyenformán állok Jézus dolgával. Mondogatom, hogy szeretem, hogy feltétlen odaadással, szerelemmel szeretem, aztán jön egy válság, amikor a felelősséget áthárítom rá, mondván, hogy Ő az oka mindennek, mert nem figyelt rám eléggé, hagyta, hogy eltevelyedjem, hogy ártsanak nekem, szerettemnek, édesanyámnak, édesapámnak, nővéremnek, feleségemnek, fiamnak, leányomnak, unokáimnak, és azon kapom magam, hogy már nem is szeretem Őt annyira, mint véltem, amikor semmi bajom sem volt és felhőtlen napsugár hullt rám az egekből. Vagy bántották Jézust, vallásomat, s én nem szóltam mellette. Fáradt voltam, ernyedtem, hiábavalónak éreztem, hogy beszéljek. A kérdés bonyolult, gondoltam, úgyszincs elég időm, hogy meggyőzzem őket, ha egy élet tagadása kövült beléjük, és hallgattam. Olykor féltem is nyilvánosan kimondani az igent, mert ha nem is az életembe, mint Péteré, de hivatásomba került volna, mert a bukott rendszer orwelli gondolatrendőrei résen álltak, úgy őrizték a birodalmi államvallás, az ateizmus szent sérthetet-

lenségét, és lecsaptak a hívő értelmiségi-ekre.

Aztán megszólalt a kakas először és másodszor, s mi a hajnalban magunkra döbbszünk. Háromszor tagadtuk meg a Mestert, harmincháromszor tagadtuk meg Őt hol így, hol úgy, hol amúgy. Nemcsak Őt magát az ő istenemberi lényében, hanem személyével együtt azt is, amit tanított, amire tanainak hatalmas, terebélyes őszövségi gyökérzetével együtt nevelt bennünket. Azzal a hatalmas erkölcsi tanrendszerrel, egyebek közt, amelynél tökéletesebbet sem előtte, sem utána nem alkotott senki emberfia, amelyre a keresztyén Európa kultúrája épült, s amelynek tagadásával ez az egész csodálatos építmény a szemünk láttára bomlik szét.

Nemcsak mi, egyes emberek mondtunk/mondunk háromszor és háromszázharmincháromszor nemet Jézusra és üzenetére, hagyjuk el az „első szeretetet”, mint az efezusi gyülekezet, és vagyunk langymelegek, mint Laodicea öskeresztyénei, és engedjük meg Jezábeleinknek, korunk parázna nőinek és férfijainak, mint Thiatira tévelygő, hogy a linkség, a szélhámosság, a csalás, a promiskuitás, a szingliség, a magamutogatás, a partnercserek jogát és követendő életmódját állítsák elénk, hogy ezeket a dolgokat prófétálják, hanem a keresztyénséget elhagyó Európa és más világrészek népei is.

Aztán Péter, az erős férfi magára döbben, és sír. A megtévedt asszony feleszmél, és sír. A gyermek, aki rossz útra tévedt, és intézetben vagy elvonókúrára találja magát, sír. A szülő, aki pogányul nevelte, nem kereszteltette meg, nem konfirmáltatta, nem szoktatta templomba és elvesztette gyermekét, sír. Az alkoholista sír. A hajléktalan sír. A magányos öreg, aki nem hagyott utódokat, sír. Az AIDS-es halálraítélt sír. Mind megszegték a Szövetségek valamelyik törvényét, nemet mondtak az Úrra, és mint Péter a második kakasszó után, sírnak. És sír egész Európa és Amerika, mert megszegte, sorozatban szegte meg az erkölcsi törvényeket, amelyekre civilizációja, kultúrája, egész élete épült, és nyakán – nyakunkon – a katasztrofára. Sírnak, rettegnak: mi lesz gyermekeinkkel, unokáinkkal, déd-, ük- és szép-unokáinkkal, mi lesz nemzetünkkel?

Péter sírt, Pál elájult, Tamás dadogott: „*En Uram és én Istenem!*” Júdás végzett magával. Négy különböző viszonyulás Krisztushoz, akit ők ismertek a legjobban. Kérdés: mit tegyünk mi?

Ők sírtak, elájultak, megrendültek, de – Júdás kivételével, aki elvágta megtérésé-

nek útját – nem ragadtak meg esett állapotukban. Elindultak, mint Mesterük küldöttei, követői, hogy terjesszék tanításait. Ezek a tanítások hézagtalanok, tökéletesek, százszázalékosak. Mi, emberek, képtelenek vagyunk betartani őket, de egy pillanatra sem feledkezhetünk meg róluk, mert ők az eszmény, amelyet követnünk kell, hogy szépen éljünk.

Tizenkét apostol, tizenkét iskolázatlan ember az Úr lelkének erejével rendbe tette az elkutyult pogány Európát, s ez az Európa a huszadik század ateista diktatúráiban meg a két megbocskáthatatlan világháború hatására nemet mondott Jézusra, mint Péter, üldözni kezdte Jézust, mint Saulus, és kételkedni kezdett Jézusban, mint Tamás; vagy éppen elárulta Jézust, mint Júdás, és most ez az Európa – s az általa misszionált többi földrész – sír, ájuldozik és elpusztítja magát. Mint ők.

A tizenkét tanítvány – akiből Jézus apostolai, követői lettek – nem maradt magára. A három földrészre kiterjedt Római Birodalom új apostolok ezreit állította a térítés szolgálatába, az öskeresztyének az üldöztetések századaiban egymást misszionálták, a keresztyénség saájáról saájra terjedt, mint a népköltészet.

Nagy baj volna-e, ha fölismernénk, hogy a világ, amelyben az Úr házát a Mammon háza szorította ki, amelyben városaink köznapi és vasárnapi kultusz helyei már nem Isten kötemplomai, hanem az áruházláncok műanyag katedrálisai, amelyben a keresztyén globalitás helyére a helyi gazdaságokat elszorvasztó kereskedelmi nagyítke globalitása lépett, nem jó, nem helyes?

Mi lenne, ha a magunk, családunk, barátaink, szomszédaink, közösségeink nemjeire igenekkel válaszolnánk, mint Péter, Pál, Tamás és a többi tanítványok, s Jézus írásba foglalt tanainak ismeretében, az abszolút igazság birtokában, a sok évtizedes tagadás borzasztó következményeit nap mint nap tapasztalva mind, akikben még él a hit, akik mint keresztyének Jézus tanítványai vagyunk, Jézus követéivé, apostolaivá is válnánk, s nemcsak szavainkkal, hanem cselekedeteinkkel is, mint a világ világossága, az élet sója terelgetnénk vissza világunkat az igenekhez? Igen, Uram, Te tudod, hogy szeretlek Téged. Ha mind ezt mondanánk és cselekednénk (mert cselekedetek nélkül a szó, a hit mit sem ér), idővel talán sikerülne az egész világ nemjeit igenekre változtatnunk. Válgjunk mind apostolokká! **Ámen.**

Koncsol László

(Elhangzott 2008. június 22-én a felsőlánci református templomban.)

A Komáromi Református Egyházmegye Canonica Visitációi és közgyűlései 1827–1832 alcímet viselő forráskiadvány (ami Konksol László sorozatszerkesztő neve alatt jelent meg) csak része egy több, hat-nyolc kötetes sorozatnak. A teljes kézíratos anyag az 1815–1848-as évek jegyzőkönyveit rejtje, és a Dunántúli Református Egyházkerület Gyűjteményeiben, Pápán maradt ráánk.

A jegyzőkönyvek nem a jelenlegi, hanem a történelmi, Trianon előtti komáromi tractust írják le éves rendszerességgel. Területén két mai egyházmegyénk, a pozsonyi és a komáromi osztozik.

Ötven anya- és leányegyházában, valamint szórányaiban egy részletes, 1828/29. évi statisztikai táblázat szerint 38 334 (13 894 nemes és 24 440 közrendű) református lélek élt. Ezt a viszonylag népes nyájat pásztorták az egyházmegye prédikátorai, iskolamesterei és segédtanítói (praeceptorai) a presbitériumokkal és gondnokokkal – az esperes, az egyházmegyei gondnok, a tanácsosok (ülnökök: assessorok) és más egyházi tisztviselők éber felügyelete alatt. A tractus gyülekezetei több törvényhatóság, mégpedig Pozsony, Komárom, Győr, Nyitra és Esztergom vármegyék területén éltek.

A kordokumentumok közlik a prédikátor és a rektor nevét, illetve a segédtanítóét és a lévitáét, értékelik szolgálatukat, megnevezik a kurátort és az esperesi látogatásra megjelent vagy a közgyűlésekbe idézett presbitereket; ha pedig kell, mert valamilyen különleges szerepük adódott, az ő gyülekezeti szolgálatukat is mérlegre helyezik. Ránk örökítik az adott évben fölmerült gondokat, a drámákat és tragédiákat, s vagy helyben, maguk a vizitátorok próbálják az egyházi törvények (a Komjáti kánonok) alapján megoldani, vagy a soron következő egyházmegyei gyűlésre, esetleg az egyházkerület fórumai elé, vagy a világi instanciák illeté-

Egyházlátogatások és közgyűlések

kessége folytán a szolgabíróhoz, illetve a vármegyéhez utalni őket. Az egyházmegye irányításában tekintélyes Komárom megyei urak, főszolgabírák és alispánok is részt vettek.

Az egyházmegyei közgyűlések a kánoni vizitációkat követték, s a látogatások során fölmerült ügyeket tárgyalták meg – a jegyzőkönyvek tanúsága szerint bámulatos alapos-sággal és bölcsességgel.

A jegyzőkönyvek ideje egybeesik az 1848 márciusába torkolló re-

lekezet- vagy iskolatörténeti munkákat írni.

A levéltári anyagnak a Kalligram Könyv- és Lapkiadó Csallóközi Kis-könyvtár című sorozata biztosít utat az olvasóhoz. Kúr Géza két könyve, Thury Etele kétkötetes szintézise, Valesius esperes levelei, Czibor József deáki gyülekezet-története, illetve a *Vitetnek ítélőszék-re* cím alatt kiadott kétnyelvű gályarabper-jegyzőkönyv után ez a hatalmas, reformkori jegyzőkönyv-anyag nagyban segít majd nekünk, hogy egyházunk és régióink múltját még tisztábban lássuk.

(–n–sz–)

(Kalligram, Pozsony 2008)

formkorával, s a folyamat néhány állomását legalább nyomokban ez az anyag is megmutatja. Ez azonban nem politikai szempontú, társadalmi és gazdasági tartalmú anyag, hanem maga a mindennapok szövevényes, hullámozó, emberi sorsokat sodró-forgató, erkölcsöket és magatartásokat gyúró-minősítő élete.

Prédikátorok és iskolamesterek apró, olykor csak villanásnyi portréi tűnnek föl, s a harminchárom esztendő folyamata az egész embert kirajzolja az évről évre tovább rajzolt vonásokból. Úgy véljük, ez a készülő könyvsorozat egyik nagy hozadéka: adatai, életanyaga, a portrék, a leírt események és folyamatok, társadalmi és helyi problémák ismeretével felvértezve lehetetlen lesz immár általánosságokba fulladó, hézagos régió-, hely-, gyű-

Feladvány

Melyik évben tartották Komjáton azt a zsinatot, amelyen elfogadták azt a kánongyűjteményt, amely Komjáti kánonok néven került be az egyháztörténelembe?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **október 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A júniusi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik azt a megfejtést küldték be, hogy a rómaiak az első zsidó háború idején a jeruzsálemi szentélyt Kr. u. 70-ben rombolták le.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Liliom Aurum Kiadó jóvoltából – könyvjutalomban. **Halgas Ildikó** (Kulcsod) a *Zsé arca. Szlovákiai magyar szép versek 2004* című gyűjteményt, **Kondor Erzsébet** (Kassa) Zeman László *Gymnasiologia* című tanulmánykötetét, **Szanyi Mária** (Rozsnyó) pedig Dr. Kiss László *Kérdezze meg orvosát...* című ismeretterjesztő munkáját kapja.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Énekeskönyvünkben külön helyet kaptak a reggeli és esti főhászkodások. A reggeli énekeket a 485–499-es számok alatt találhatjuk. Vannak közöttük régi himnuszok, a reformáció korából való énekek, német eredetűek, ismert zsoltár- és dicséret dallamokra íródott énekek.

Mindjárt az első, a *Jézus Krisztus, szép fényes hajnal, Ki feltámadsz új világgal*, egy középkori ének; a hajnalt hirdető éjjeliőrök énekelték. Ahogy a természet megújul, ahogy mindig új nap virrad, úgy Krisztus feltámadása is új világot, új virradatot hoz az embernek. Az ének utolsó verse annak rendje s módja szerint doxológia, azaz a Szentháromság Istent dicsérő szöveg. Az ének dallama kedvesen hullámló, első sora a hangok fokozatos emelkedésével pedig szépen imitálja a reggeli napfelkeltét.

A 486. ének 1635-ben Lőcsén jelent meg először nyomtatásban. Ebben az énekben benne van minden, amit egy keresztyén ember reggeli imádságába belefoglalhat: hálaadás az elmúlt éjjelért, melyben megtartott, reménység az új nap kezdetén, bűnbánat, a bűntől való tartózkodás akarása, az Istennek szentelt élet felkínálása, a végén pedig doxológia. Utolsó versszakát szinte szó szerint hasz-

Mivel az Új Szó nem közölte az alábbi – egy (MSz) szignóval ellátott első oldalas írására született – választ, mi vagyunk kénytelenek megtenni. (A szerkesztőség)

A Zsinati Tanács tagjai foglalkoztak az Új Szó 2008. július 11-i számában közölt „értésüléssel”, és döbbenettel vették tudomásul a cikk szerzőjének tájékozatlanságát. A címben (*Először lesz igazi verseny a református püspök választásán*) és az írásban foglaltakkal szemben a valóság a következő.

Nem először lehet 1945 után választani, hanem már negyedízben. A püspöki és a különböző egyházi szolgálatokba történő választás nem verseny, és főleg nem olyan, amelyet a közbeszédből ismerünk és megszoktunk, például kerékpár- vagy lóverseny stb. Ezért bizonyosak vagyunk afelől, hogy maga az „értésülés” forrása és közreadója távol élt vagy lélekben még ma is messze él az egyháztól.

Ha a cikk szerzője a „választás” kifejezést használta, feltehetőleg egy zárt pápaválasztás-félre gondolhatott. Ez viszont nem konklávé, tehát nem egy adott helyen, valamilyen zárt helyiségben, hanem több mint 200 anyaegyházközsg presbitériumában játszódik le. Ez pedig éppen azért lehetséges, mert a jelenlegi egyházi

Reggeli énekek

nálja fel **Ráday Pál** a 251. dicséretben: „Meghódol lelkem tenéked, nagy Felség, Szentháromságban ki vagy egy Istenség. Csak téged illet minden tisztesség, Mert téged ural az egész föld s ég.” Dallama könnyen tanulható, sorainak lüktetése hasonlító, ritmikája megegyezik. Dallama részben hasonlít a 240. dicséretéhez is.

A 487. ének talán kissé szokatlan a mi fülünknek. Ez nem véletlen, hiszen ezt az eredetileg német éneket **Miskolczi Csulyak István** lelkész fordította magyarra. Miskolczi Csulyak külföldön diákoskodott, ott sajátította el tökéletesen a nyelvet. Levelezéseiből kiderül, hogy tanulmányai alatt szoros kapcsolatba került **Szenczi Molnár Alberttel**. Amint az a fordításoknál lenni szokott, a szöveg és a dallam nem tud minden esetben tökéletesen egymáshoz illeszkedni. A gazdag mondanivaló mégis megkívánja, hogy erről az énekről se feledkezzünk el: „*Szív-ből könyörgök néked, Kegyes teremő Istene: E napot is engedd meg Békességgel véghezvinnem, Akaratodat tanulnom, Útadban járnom; Oltalmad befedezzen, Kedvem kedved szerint légyen... Reménységgel ruházz fel, Ördög törébe ne essem, Szívem hozzád gerjeszd fel, Ne csak hasz-*

nomat keressem. Atyafi szent szeretetet, Adj jámbor életet; Szeress, mint sajátodat, Kövessem akaratomat.”

A következő éneket – kivétel nélkül – valamennyi gyülekezetünkben énekeltük: *Szent vagy, szent vagy, szent vagy, Mindenható Isten*. Angol eredetű, és a „kedvencek” közé tartozik. S talán épp itt van a probléma: a gyakori éneklés miatt egyre pontatlanabban énekeltük, meg-megfelekezve a pontosított ritmusáról, amely itt-ott elbújik a sorok közt. A háromszor szent Istent dicsérő éneknek csupán egyetlen sora jelzi azt, hogy az éneknek köze lenne a reggeli énekekhez. Az ének tartalma is merőben eltér az előző reggeli énekek tartalmától és mondanivalójától, éppen ezért hasznos, ha nemcsak ehhez a nagyon ismert, „elcsépett” énekhez nyúlunk, hanem a többi, szövegében talán sokkal mélyebb tartalmú énekhez is.

Az utolsó, saját dallammal bíró reggeli ének (*Örök élet reggele*) a 489. dicséret. (Az utána következők már zsoltárok és dicséretes dallamára íródtak.) Az ének szintén idegen eredetű, magyarra **Vargha Gyuláné** fordította.

Süll Kinga

Amit tudni illenék

vezetés 1996-tól egyik fontos feladatának tekintette a presbitériumok jogainak helyreállítását. Ez megtörtént, és számos áldásos következménye lett az egyház életében. A jelenlegi Zsinat 2002-ben a kérdéses tárgyban is meghozta a szükséges törvényváltoztatást, ám ez nem valamilyen „verseny” támogatására történt.

Továbbá arra figyelmeztetjük a cikk szerzőjét, hogy a nyolc évtizedről ilyen valótlán értékelést nem adhat. Trianontól ugyanis 1945-ig a református egyház helyzete lényegesen eltért a maitól. Például egyszerre több püspöke volt, hiszen Kárpátalja is része volt az akkor létrehozott Csehszlovákiának. Azt viszont mindenképpen illik tudni, hogy a második világháború utáni következetes diktatúra négy évtizede alatt az egyház mint szervezet nem volt szabad és független, több száz éves belső demokráciáját épületének minden szintjén korlátozták. Az már az isteni kegyelem műve, hogy az elnyomott egyházaknak mindig voltak lélekben szabad tagjaik.

Summa summarum: a Zsinati Tanács egyöntetű véleménye szerint azzal nincs baj, ha a sajtó bármelyik keresztyén egy-

ház iránt érdeklődést tanúsít, ellenkezőleg. A baj ott kezdődik, amikor hamis információkkal, valótlanságokkal, esetleg céltartozat nyilatkozatokkal, tájékozatlansággal, tudatlanul, akarva-akaratlanul megrontják a hívek közösségének életét. Arra már gondolni sem szeretnénk, hogy a szerző a cikk értesüléseit valamilyen lelkészünktől szerezte volna... Jól szolgálna az ügyet (a sajtót is), ha az egyházunkkal foglalkozni kívánó publicista szélesebb körben és a választásokban nem érintett felelős személyeknél is tájékozódna.

Mivel református egyházunk élete iránt az egyház keretein kívül is nagy az érdeklődés – sorsában ugyanis sok nem református lélek is érintve érzi magát –, az újságíró felelőssége nagyon nagy. Ha továbbra is olyan cikkek jelennek meg az Új Szóban, mint az elmúlt néhány hó során, arra kellene gondolnunk, hogy kisebbségi sorsunkban az egyház és a sajtó egymásra találásának minimális az esélye. Az egyház az igazságot hirdeti, szolgálja és éli át cselekvőleg, a sajtót viszont, úgy tűnik, elsősorban a szenzáció érdekli. Reméljük és cselekvő bizonyítékát szeretnénk látni, hogy alapos feltételezésünk nem egészen felel meg a valóságnak.

**A Zsinati Tanács nevében:
Dr. Erdélyi Géza**

Előző számunkban az Egyetemes Választási Bizottság anyagában közzétett azon személyek nevét, akik az egyetemes egyházi tisztségre történt jelölésüket elfogadták. Az alábbiakban azon egyetemes egyházi jelöltek bemutatkozólevelét adjuk közre, akikre a magyar egyházme-gyékbe tartozó presbitériumok szavaznak. A levelek azonosak azzal, amit az egyházközségek megkaptak. Tehát ugyanazt tartalmazzák (és abban a formában), amit a jelöltek – az EVB által maximalizált terje-delemben – fontosnak tartottak önmagukról közölni. (A szerkesztőség)

Fazekas László püspökjelölt

„De te maradj meg azokban, amiket tanultál és amik reád bízottak, tudván kitől tanultad” (2Tim 3,14).

Magytiszteletű Presbitérium!

Ezzel – az életemet, szolgálatomat végigkísérő és meghatározó –, számomra nagyon kedves ígével szeretném kezdeni bemutatkozásomat. Ez az ige mindenkor arra figyelmeztetett életem folyamán, hogy figyeljek megváltó Uramra, aki Igé-jével tanít. Figyeljek mindazok életére, akik előttem jártak, megmaradva mind-abbban, „...amik csak igazak, amik csak tisztességesek, amik csak igazságosak, amik csak tiszták, amik csak kedvesek, amik csak jó hírűek...” (Fil 4,8a).

Tulajdonképpen ez vezetett e néhány hónap alatt is, amióta egyházunkban a választás folyik. A médiumok képviselői az utóbbi hónapokban többször megke-restek azért, hogy nyilatkozzam a választásokkal és jelöltségemmel kapcsolatban. Ez elől azonban mégis elzárkóztam. Ennek oka a következő: Egyházunkban a zsinat-presbitéri elv érvényesül, amely szerint a döntéseket, határozatokat és tör-vényeket arra hivatott és választott közös-ségek (egyházmegyei közgyűlések, egy-házmegyei tanácsok, Zsinat, Zsinati Ta-nács, Zsinati Elnökség) hozzák. Mivel ezekben a közösségekben a püspöknek is csupán egy szavazata van, s a meghatá-rozó a megválasztott tagok véleménye, helyzetfelismerése, látásmódja és nem

Jelöltek az egyetemes egyházi tisztségekre

utolsósorban a hitgazdagsága, imádságos lelkülete, ezért nem tartom helyesnek a választási időszakban csupán egy – a püs-pöki – tisztség medializálását, mint ahogy azt sem, hogy a médiumok versenyként ke-zelik ezt a számunkra nagyon fontos, iste-ni elhíváson és kiválasztáson alapuló ügyet.

Pontosan ezért kell közösen elgondol-kodni a jövőben azon, hogyan tudjuk egy-házunkban tovább folytatni az egyházépi-tés munkáját. Az egyházban folyó munka három szinten valósul meg: gyülekezeti, egy-házmegyei és egyetemes egyházi szinten.

A gyülekezeti szinten folyik a legfonto-sabb munka: Krisztus missziói parancsa alapján a tanítvánnyá tétel. Lelkipásztorainknak és a gyülekezetek presbitériuma-inak, de az egyes egyháztagjainknak is nagy a felelősségük abban, hogy ezek a közösségek erős bázisként működjenek. Ehhez egyetemes egyházi szinten is meg kell teremteni a minél jobb feltételeket. Nagyon fontos a lelkipásztorok és a pres-biterek továbbképzése, hisz az egyháznak minden korban korszerűen kell hirdetnie az ígét, nem kiszolgálva az emberek ígé-nyeit, hanem minden körülmények között krisztusi lelkülettel kell szolgálnia.

Egyházmegyei szinten fontos a kompe-tenciák kiszélesítése és a döntéshozatal-ban a nagyobb felelősség átruházása az egyházmegyéik vezetésére.

Egyetemes egyházi szinten fontosnak tartom a tanácsosi rendszer megerősítését, a megfelelő információáramlás feltételei-nek biztosítását, az egyház humán erőfor-rásaival való átgondolt gazdálkodást, az Egyetemes Egyház anyagi bázisának erő-sítését, a szeretetszolgálat (diakónia) rendszerének kiépítését, a lelkészto-vábbképzést, következetességet és átláthatósá-got minden téren.

Dr. Somogyi Alfréd püspökjelölt

Három ige különösen is meghatározza az életemet.

A „Ne félj, csak higgy!” (Mk 5,36b) gyermekkorom óta erősít, hogy semmi-

Ez csak egy olyan munkatársi csoport-tal valószínűsíthető meg, amelynek kialakulá-sát jól megérezték az egyházmegyei köz-gyűlések alkotó tagjai, s ez az egyes tisz-tségek történet jelölésekben is tükröződik. Fontos az egyházépítésben és az egyház-vezetésben jártasságot szerzett, tapasztalt munkatársak szolgálata. Véleményem szerint a majd megválasztott vezetőknek kell ezekben a kérdésekben egységre jut-niuk, hogy ne egy ember irányítása, ha-nem a közösségi döntéshozatal érvénye-süljön.

Magamról annyit, hogy a kelet-szlová-kiai Tiszacsernyőben születtem, a kistár-kányi gyülekezetben részesültem a ke-resztségben, itt tettem vallást hitemről is. A gimnázium befejezése után a prágai Comenius Evangélikus Teológiai Fakul-táson (most már a Károly Egyetem része) szereztem magiszteri diplomát. Közben egy esztendő német nyelvtérületen töltöt-tem, a hallei Martin Luther Egyetem diák-ja voltam.

A teológusévek után a komáromi gyü-lekezet segédlelkésze lettem, majd a lévai egyházközségbe kerültem. 1991 óta a ko-máromi gyülekezetben szolgálunk hitves-társammal, Zsuzsannával együtt.

2000-ben sikeresen abszolváltam egy angol nyelvtanfolyamot. 2002-től a Ko-máromi Református Egyházmegye zsinati képviselőjeként, 2003-tól az egyház püs-pökhelyetteseként szolgálom. Három gyer-mek édesapja vagyok.

Minden emberi gyarlóságom tudatában is azon vagyok, hogy szolgálattal Isten dicsőségét és egyházunk épülését szolgáljam. Soli Deo gloria – Egyedül Istené a dicsőség!

Atyafiságos köszöntéssel:

Fazekas László

lyen emberi, vagy világi tekintélytől ne féljek, hanem a seregek Urának, Istenének nevében tudjak megállni – ha kell, a tekin-télyekkel szemben is. Naponta megtapasztalom az Úr megerősítő jelenlétét, s tu-dom, hogy célja van az életemmel.

A „Nem erővel, sem hatalommal, ha-nem az én lelkemmel! azt mondja a Sere-geknek Ura” (Zak 4,6b) számomra „csa-ládi örökség”. Ez volt nagyapám – Sörös Béla püspök – beiktatási ígéje, és lelkészi elhívásom, szolgálatom alapjául is ez az ige szolgál. Érzem és hirdetem, hogy Jé-zus Krisztus irányítja az életemet és a dol-gok alakulását velem kapcsolatban is, és rajtam keresztül is ennek az ígének a je-gyében intézi az Úr.

(Befejezés a 8. oldalon)

Dr. Somogyi Alfréd püspökjelölt

(Befejezés a 7. oldalról)

A harmadik meghatározó ige számomra „a ti beszédekben az igen legyen igen, a nem pedig nem, ami pedig túlmegy ezen, az a gonosztól van” (Mt 5,37). Sok emberről konfliktusba „vitt bele” ez a jézusi útmutatás. Sokszor könnyebb volna azt mondani, amit hallani akarnak az emberek, de az Úr azt mondja, hogy „...az álnok beszédet gyűlölöm” (Péld 8,13b). Hitem szerint egyházunk megújulását és a lelki ébredés előkészítését is igaz és őszinte beszéddel lehet elkezdni. Jó alapjaink vannak, de időről időre változnunk kell az ő akarata szerint. Nyitott és számon kérhető, ébresztési képes egyházra van szükségünk!

Losoncon születtem 1970-ben, de családom Fülekhez kötődik. Ma már nyugdíjas szüleim pedagógusok, édesapám matematikát és fizikát, édesanyám magyart és szlovákot tanított. Két, családostól négy gyermekem van. Nős vagyok, feleségem, Laura, tanítónő. Négy gyermeket nevelünk: Benke (15), Zsuzsanna Mária (13), Máté (11), Dániel Gábor (4).

Isten iránti hálával írom le, hogy annak a Sörös Béla püspöknek vagyok az unokája, aki 1925 és 1938 között igazgatója volt a losonci Református Teológiai Sze-

Nagytisztelendő Presbitérium!

Kérem, engedjék meg, hogy köszönetet fejezzem ki a Tisztelt Presbitériumnak és az egyházmegyei jelölő és választó közgyűlés alkotó tagjainak azért a bizalomért, amellyel megtiszteltek a 2006-os időközi főgondnoki választások alkalmából.

Az egyetemes egyházi szolgálatban, a főgondnoki tisztség kötelességeinek és jogainak végzésében igyekeztem a legjobb szakmai tudásomat és az egyházi tisztségekben szerzett tapasztalatomat nyújtani. Aktívan részt vettem a Szlovákiai Református Keresztény Egyház küldetésének hazai és külföldi betöltésében. Beiktatásom óta, azaz 2006. október 20-tól aktívan részt vettem minden zsinati, zsinati tanácsai és zsinati elnökségi ülésen. Döntéshozatalnál és szavazásnál az Egyetemes Egyház érdekeit vettem figyelembe.

2006-tól az egyházban voltak rendkívüli események is, és ezeknek megítélésakor az Egyetemes Egyházi Bíróság az egyházi törvények értelmében hozta meg a rendkívüli ítéleteit és döntéseit.

Az 1996-tól szerzett tisztségeim (presbiteri, gondnoki, egyházmegyei gondnoki, magyar ajkú főgondnokhelyettesi, meg-

Jelöltek az egyetemes egyházi tisztségekre

mináriumnak és meghatározó személyisége református egyházunknak. Családunkban, leginkább nagymamának köszönhetően, „összemosódott” a magánélet és az egyházi élet, ami nem volt teljesen természetes az akkori totalitárius rendszer éveiben.

Az alapiskoláimat követően a füleki magyar gimnáziumban érettségiztem, majd egyszerre két lehetőség is jött: Budapest – teológia, vagy Pozsony – magyar-történelem szak. Akkor ez utóbbit választottam, mert a magyarországi tanulmányokhoz politikai menedékkjogot kellett volna kérnem, ezt – szüleimre való tekintettel – nem mertem megtenni. Nem voltam még hitben elég érett ahhoz, hogy 18 éves fejjel kezdjek tudatosan készülni az Úr szolgálatára. A pozsonyi egyetem befejezése helyett munkába álltam. A Szlovák Rádió Magyar Főszerkesztőségében (ma Pátria rádió) lettem szerkesztő, politikai újságíró. Sok tapasztalatot adott ez az időszak. Megtanultam félelem nélkül s a kellő tisztelettel kezelni a világi hatalmasságokat, s kérdezni, véleményt alkotni, nézeteimet ütköztetésekben is felvállalni. S amire nem voltam elég felkészült 1988-ban, azt újra felkínálta nekem az Úr 1994-ben. A komáromi Calvin J. Teológiai Akadémiánk első évfolyamában

kezdttem meg teológiai tanulmányaimat, s végeztem 1999-ben, s még ebben az évben lettem kibocsátva. Tanulmányaim éveiben a pozsonyi rádióból átkerültem Budapestre a Duna Televízióba, ahol a Híradó külpolitikai szerkesztője, majd a Hír- és Publicisztikai Műsorok Szerkesztőségének vezetői szerkesztője lettem. Újabb tapasztalatokat és kapcsolatokat adott az Úr, vezető beosztásban, a politikai újságírás egyik legfelelősségteljesebb helyén. Ebből a minden szempontból magasan megbecsült vezetői beosztásból jöttem haza 2000-ben, hogy – engedve az Úr hívásának – ott legyek, ahol Ő látni akar. Lelkészi szolgálatba lépésem óta is folytatom tanulmányaimat, megszereztem a pedagógiai szakképesítést. Választott szakterületem az egyházjog, egyház-jogpolitika. E tárgykörben idén védtem meg doktori értekezésemet, s nyertem el a „doctor theologiae” (ThDr.) címet; s folytatom a tanulást a Selye János Egyetemen PhD-hallgatóként.

Hálás vagyok az Úrnak, hogy eddigi életem állomásain sok-sok tapasztalatot adott s hogy úgy vezet, hogy hitem gyümölcseit, tudásomat, tapasztalatomat és gyakorlatomat gyűlekezetem, egyházam és népem építésére fordíthassam.

Dr. Somogyi Alfréd

Fekete Vince főgondnokjelölt

bízott főgondnoki, főgondnoki) viselésével és a feladatkörök betöltésével olyan tapasztalatokat szereztem, amelyeket a 2009–2014-es választási ciklusban hasznosítani kívánok a felvidéki református egyház javára. A megszerzett tapasztalataimat a jövőendőbeli Zsinati Elnökség tagjainak tapasztalataival egyesítve, testületi döntések által kívánom hasznosítani. A református egyház irányítását közös munkássággal és felelősségviseléssel kívánom bölcsen és Istennek alázas szolgáljaként kormányozni.

A 2009-ben kezdődő választási ciklusban a következő egyházkormányzási té-

maköröket kívánom megvitatásra beterjesztetni az egyház kompetens testületeinek: az SZRKE új törvénytára elkészítése, az egyház gazdasági reformja, korszerű egyházirányítás és információcsere (minden lelkeszi hivatalban legyen számítógép és internet), szakmai továbbképzés (presbiterok, kántorok, lelkipászorok, egyházmegyei tisztségviselők számára), egyházzene, tradíciók és kapcsolatok ápolása.

Kérem, engedjék meg, hogy bemutatkozzam Önöknek. Nevem Fekete Vince, életkorom 53 év. Erkölcsei örökségemet a templomépítő sókszelőcei nagyapámtól, Fekete Vincétől kaptam, majd bibliai és imádkozó édesapámtól. Zenepedagógiai végzettségemet a kassai konzervatóriumban és a nyitrai egyetem pedagógiai karán szereztem meg. A Komáromi Művészeti Alapiskola zenetanára vagyok, 2002-től a jogalanyi intézmény igazgatói és törvényes képviselői tisztségét töltöm be. Felelősséget viselek 1100 diákért, 56 alkalmazottért és éves szinten 13 millió koronás költségvetésért. Pályázati úton nyertem el a 2. igazgatói választási ciklust *A művészetre nevelés* című nevelő-oktatói programmal. Igazgatói tevékenységemmel szor-

(Befejezés a 9. oldalon)

Jelöltek az egyetemes egyházi tisztségekre

(Befejezés a 8. oldalról)

galmazom az itthoni és európai, egyházi és egyetemes kultúrát a városban és régiójában, országos és nemzetközi szinten.

A hatékonyabb iskolairányítás céljából szakmai továbbképzésen is részt vettem. 2005–2008 között iskolai menedzsment-

képzésen vettem részt, majd 2008 nyarán sikeresen megvédtem a zárómunkámat: *Minőség és iskola partner orientáció*. 2008 őszén kívánom megvédeni a rigorózus munkámat a nyitrai pedagógiai karon és elnyerni a pedagógiai tudományok doktorának tudását és címét.

Géresi Róbert püspökhelyettes- jelölt

1967. július 18-án születtem. A kiskéresi gyülekezetben konfirmáltam. A Királyhelmeci Magyar Tannyelvű Gimnáziumban szereztem érettségit.

Teológiai tanulmányaimat a prágai Károly Egyetem Evangélikus Teológiai Karán végeztem 1988 és 1994 között. Egy tanévet ösztöndíjasként Genfben töltöttem.

Lelkészi szolgálatomat az abaújszínai, miglénémeti és perényi gyülekezetekben 1995 őszén kezdtem, és jelenleg is ezekben a gyülekezetekben hirdetem Isten igéjét mint megválasztott lelkipásztor. Mindhárom kis gyülekezet építése szolgálatom alapvető szempontja.

Egyházmegyénk 2002-ben egyházunk Zsinatának tagjává választott. 2003-ban a Zsinat megbízott a Zsinati Tanácsban való szolgálattal. Az egyházmegye területén az egyházmegyei tanács tagjaként tevékenykedem.

Gyülekezeti lelkészi szolgálatom mellett az ifjúsági munkára fektettem hangsúlyt. 1993-ban alapító tagja voltam a Fialtal Reformátusok Szövetségének (Firesz), melynek 1995-től 2005-ig elnöke is voltam. Számos ifjúsági tábor és rendezvény megszervezésében munkálkodtam. A Református Újság mellékletként megjelenő *Egy Lépés* ifjúsági rovatot több mint tíz évig szerkesztettem. Az ifjúság közötti szolgálat okán különféle társadalmi szervezetekben képviseltem egyházunkat, melyek közül az Illyés Közalapítvány kuratóriumát és a Magyar Ifjúsági Konferenciát szeretném megemlíteni.

Teológiai tanulmányaim során a rendszeres teológia szakterülete irányába indultam el. A kassai Katechetikai Szemináriumban dogmatikát, hitvallásokat és etikát oktattam. Egyházunk Lelkészképesítő Bizottságában is ebből a három tantárgyból vizsgáztatom szolgatársaimat. Két szemeszteren keresztül a komáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Karán dogmatikát adtam elő. A társadalmi szervezetek közül jelenleg a Simonyi Alapítványban és Kassa Megye Szociális és Egyházügyi Bizottságában képviselem egyházunkat.

Szolgálatomban és életemben Isten gondviselésében bízom. Hiszem azt, hogy Isten minden benne hívőt felhasznál az ő országának építésében. Nekünk pedig az a feladatunk, hogy ennek az építésnek részesei legyünk. Hiszem azt, hogy egyénként és református egyházunk tagjaként is nem a magamé, hanem az én Megváltómak, az Úr Jézusnak a tulajdona vagyok.

Az egyházat az Isten megváltó kegyelme által megszólított emberek közösségének látom. Nagyon fontosnak tartom a gyülekezeti élet megerősítését, a családok lelkigondozását, a diakóniai szolgálat bővítését, a gyermek- és ifjúsági munka előremozdítását. Fontosnak tartom annak a munkának és szolgálatnak az értékelését, melyet elődeink végeztek. Az előttünk járók munkájáért és odaadásáért hálás vagyok, hisz az ő életüket használta fel Isten arra, hogy egyházunkat megtartsa. A társadalmi, politikai és a médiumok által meghatározott gondolkodásmód nem lehet egyházunkban meghatározó. A Szentírás talaján álló hitnek és értékrendnek kell meghatároznia bennünket.

Egyházunknak a reformáció szellemében történő építésében kívánok a továbbiakban is együttmunkálkodni szolgatársaimmal. Meggyőződéseim, hogy az imádságos lelkület által áthatott közösségi döntéshozatal a helyes út egyházunk számára. Szolgálatomat az *Ef 4,15* fényében, Isten segédelmével végzem: „...az igazsághoz ragaszkodva növekedjünk fel szeretetben mindenestől őhöz, aki a fej, a Krisztus.”

Géresi Róbert

1980-ban házasságot kötöttem, majd később Isten színe előtt hűséget esküdtem Varga Évának. Két felnőtt leány (Tímea és Ildikó) és gimnazista Vince fiunk boldog édesapja vagyok. Hitéletemet heti rendszerességgel feleségemmel, fiammal és lehetőség szerint felnőtt lányaimmal együtt élem meg a komáromi egyházközösségekben kurátori tisztség szolgálatával.

Fekete Vince

Porubán Ferenc főgondnokhelyettes- jelölt

1967-ben Rozsnyón születtem, református családba. Tornagörgön nevelkedtem, és jelenleg is itt élek.

Alapképzésben a tornagörgői, majd a szádmási alapiskolában részesültem. Középfokú tanulmányaimat a rozsnyói gimnáziumban végeztem. Építésmérnöki diplomát a Kassai Műszaki Főiskola Építészeti Karán szereztem.

Előbb beruházási és építési munkakörben, utána föld- és egyéb ingatlanrendezési szakterületen dolgoztam a tornagörgői szövetkezetben. Később a Rozsnyói Járási Hivatal, majd a városi hivatal építésügyi osztályának voltam a vezetője. Jelenleg a Kassai Kerületi Önkormányzati Hivatal beruházási osztályát vezetem.

A református keresztyén hit alapjait ott-hon, a családban kaptam meg, ami rendszeres hittanoktatással is kiegészült. A konfirmáció utáni időszak számomra a fiatalkori „kalandozás” és útkeresés ideje volt. Majd az 1990-es évek második felében Kassán a Katechetikai Szeminárium hallgatója lettem. Ezekben az években kapcsolódtam be fokozatosan a tornagörgői gyülekezet életébe. 2002-től az egyházközösség gondnoka és a Zsinati Tanács tagja vagyok.

Remélem, hogy az elmúlt ciklus törvényalkotásának folytatása mellett az elkövetkező években figyelmünk még inkább kiterjed a misszióra, a gyülekezetek építésére és egyházunk erősítésére is.

„Minden útját helyesnek tartja az ember, de az Úr vizsgálja meg a szíveket” (Péld 21,2).

Porubán Ferenc

Sok hajszálad van?

„Nektek pedig még a fejetek hajszálai is mind meg vannak számlálva” (Lk 12,7).

Szoktál mások előtt beszélni az Úristenről? A szüleidnek vagy esetleg az osztálytársaidnak, akik soha nem olvassák a Bibliát és nem járnak templomba? Keresed-e az alkalmat a róla való beszélgetésre?

Persze tudom, ezekről a dolgokról nagyon nehéz beszélgetni... De ha igazán szereted az Urat, akkor nem hallgathatsz róla! Lehet, hogy furcsán fognak nézni rád a barátaid, vagy különféle gúnyneveket fognak akasztani rád. Ettől félve nem mersz bátran beszélni róla? Talán szégyelled Jézust?

Pedig hidd el, vannak és voltak emberek ezen a világon, akik készek voltak mindent vállalni Jézusért. Mert képtelenek voltak hallgatni róla. Tudták, hogy Jézus szereti őket és életét adta értük, és persze minden emberért ezen a világon.

Egyetlen hajszál sem eshet le a fejünkről anélkül, hogy Ő előzőleg ne járult volna ahhoz hozzá. Ezért soha nem kell félned és szégyellned Őt, aki mindenkinél jobban szeret!

Valóban igaz volna mindez? Tudod, fogalmam sincs, hány hajszálam van, de Isten tudja. Ő rajtam tartja a szemét. És rajtad is. Ezt soha ne feledd!

Molnárné Miklós Malvína

Útmutató az egyházmegyei és egyetemes egyházi választásokhoz

– A szavazáson az anyaegyházközségek presbitériumai vesznek részt. Ez azt jelenti, hogy a szavazat leadásának határidejéig (ld. alább) minden anyaegyházközségben össze kell hívni a választó presbitériumi gyűlést.

– A választási törvény megengedi, hogy megállapodás alapján az anyaegyházközség presbitériumának a szavazatok leadására vonatkozó döntésében a leány- és társegyházközségek presbitériumai is részt vehessenek.

– Azon egyházközségekben, amelyek több község területén fekszenek, de egyházjogilag nem különültek el egymástól, tehát egy egyházközséget alkotnak (pl. a padány-böggellői társegyházközség), az egyházrészek presbiterei közösen hoznak döntést az egyházközséget megillető szavazathozatalban.

– Szavazni csak arra a tisztségre és azokra a személyekre lehet, amelyek és akik az egyházközségeknek kiküldött szavazólapokon szerepelnek.

– A kiküldött szavazólapokon fel van tüntetve az egyházközség szavazati számértéke. A szavazati számérték az egyházközség nagyságától függ, mégpedig aszerint, hogy hány választójogú egyháztag

után fizetett 2007-ben az egyházközség segélyalapjára járulékot. Ha a választók száma 100 alatt van, az egyházközség szavazati számértéke egy, ha a választók száma 100 és 600 között van, akkor kettő, 600 felett pedig három.

– Az egyházközség presbitériuma titkos szavazással határoz arról, hogy adott tisztség esetében kire adja le a szavazatát.

– Az egyházközség presbitériumának szavazata azt illeti, aki a jelenlévő presbiterek több mint felének (pl. 13 jelenlévő presbiter esetében 7-nek) a támogatását elnyerte. Ha valamely tisztségre senki sem nyerte el a szükséges szavazati többséget (illetve zsinati képviselő esetén a megválasztandók számánál kevesebbet), az adott tisztségre új szavazást lehet elrendelni. Azonban nem lehet a presbiterek választási jogát azzal korlátozni, hogy a megismételt szavazáskor az eredeti jelöltek szűkebb köréből (pl. a két legtöbb szavazatot kapott jelölt közül) lehet csak választani. Ugyanúgy nem lehet megvonni azt a jogot sem a presbiterektől, hogy adott tisztségre senkire se adják le a szavazatukat.

– A szavazatok leadásának határideje: **2008. szeptember 16.** A szavazólapokat

Mire figyelsz?

Történt egyszer, hogy egy indián sétált egy nagy amerikai városban a nem indián barátjával. A New York-i Times Square környékén jártak. Éppen csúcsidő volt, tehát sokan nyüzsögtek az utcákon. Az autósok nyomták a dudákat, a taxisok csikorogva fordultak be az utca-sarkokon, a város zaja szinte süketítő volt. Egyszer csak megszólalt az indián: – Hallok egy tücsköt. – Az nem lehet – mondta a barátja. – Ekkora zajban hogy lehetne meghallani egy tücsköt? – Biztos vagyok benne. Hallottam egy tücsköt – mondta az indián. – Ez örült-ség! – mondta újra a barátja.

Az indián viszont egy kis ideig türelmesen figyelt, majd elindult az utca másik oldalára, ahol néhány bokor nőtt. Az ágak között tényleg megtalálta a tücsköt. A barátja állta leesett: – Ez lehetetlen! Neked természetfölötti hallásod van. – Nem, az én fülem semmiben sem különbözik a tiedtől. A dolog csak azon múlik, hogy mire figyelsz jobban. – Ez nem így van, én sose hallanék meg egy tücsköt ilyen zajban! – De igen, az egész csak azon múlik, hogy mi a legfontosabb neked. Figyelj, bemutatom. – Az indián kivett a zsebéből néhány érmét, majd a földre ejtette azokat. Harminc méteres körzetben minden fej megfordult, hogy vajon az érme, ami csörrent, nem az övé-e. – Látod már, hogy mire gondoltam? Az egész azon múlik, hogy mi az, ami fontos számodra.

legkésőbb ezen a napon kell ajánlott küldeményként elküldeni vagy személyesen kézbesíteni az **Egyetemes Választási Bizottság** címére (**945 01 Komárno, Jókai u. 34., P.O.Box 78.**). A határidőn túl feladott vagy kézbesített szavazólapok a választási törvény értelmében érvénytelennek minősülnek.

– A szavazatok leadásának módja: az egyházközség lelkésze, gondnoka és jegyzője jelenlétében a szavazólapot a presbitérium szavazatát elnyert jelölt neve előtt álló sorszámot kell bekarikázni. Az így megjelölt szavazólapot egy jelöletlen borítékba, a jelöletlen borítékot pedig egy másik borítékba kell helyezni, amin szerepelnie kell az egyházközség címének mint feladónak, a választási bizottság címének (ld. fentebb) mint címzettnek, valamint a lelkész, a gondnok és az egyházközségi jegyző aláírásának és az egyházközség pecsétjének.

Az Egyetemes Választási Bizottság nevében kérek minden tisztségviselőt, aki jogosult vagy köteles részt venni a választási folyamatban, hogy a választási törvény rendelkezéseit tartsa be. Különösen kérem, hogy a felelős tisztségviselők ügyeljenek arra, hogy egyházközségük érvényes szavazatot adjon le. Mindannyiunk érdeke, hogy az egyházmegyei és egyetemes egyházi általános tisztújítás is jó rendben menjen végbe.

Básti Péter, az EVB elnöke

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa a 32. ülésén, amelyre 2008. július 11-én Hanván került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– A ZST-92/2008-as számú határozatát a következőképpen módosítja, illetve egészíti ki:

Ficzere Tamás alistáli segédlelkészt 2008. július 20-tól áthelyezi a Nyitrai Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkipásztora: Kiss Pál esperes.

Buza Zsolt rozsnyói segédlelkészt 2008. szeptember 1-től áthelyezi a Komáromi Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkipásztora: Fazekas Zsuzsanna.

Tarr Ferdinánd nagyraskai lelkipásztort, aki lemondott megválasztott lelkészi tisztségéről, 2008. augusztus 15-től áthelyezi a Kistárkányi Református Egyházközségbe.

Lami Alexandra komáromi beosztott lelkészt 2008. szeptember 1-től áthelyezi a Tornaljai Református Egyházközségbe. Felettes lelkipásztora: Fazekas Ágnes.

Nyék Miklós segédlelkészt 2008. szeptember 1-től kirendeli segédlelkészi szolgálatra a Rozsnyói Református Egyházközségbe. Felügyelő lelkipásztora: Molnár Árpád lelkipásztor.

– Az euróra történő átállás miatt nem fagyasztja be a segélyalapi befizetések összegét, a Zsinat elé terjeszti a segélyalapi törvény módosítását a befizetési összegek kerekítéséről.

– Megadta a lelkészjelölti jogállást Langschadl Istvánnak (Füle–Eger).

– Jóváhagyta 300 000 szlovák korona kölcsön folyósítását a Zselizi Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2013. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5%-ban szabja meg. A kölcsön kizárólag autóvásárlásra használható.

– Jóváhagyta 300 000 szlovák korona kölcsön folyósítását a Rozgonyi Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2013. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5%-ban szabja meg. A kölcsön kizárólag a rozgonyi ökumenikus templom építésére használható.

– Jóváhagyta 200 000 szlovák korona kölcsön folyósítását a Perbetei Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2013. de-

A Zsinati Tanács 32. üléséről

cember 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5%-ban szabja meg. A kölcsön kizárólag a perbetei lelkészlak felújítására használható.

– Tudomásul vette Básti Péter zsinati tanácsos beszámolóját a Magyar Református Egyház alkotmányának tervezetéről.

– Megbízta Fekete Vince főgondnokot, Fazekas László püspökhelyettest, Molnár Sándor zsinati főtanácsost és Süll Ferenc komáromi egyháztagot egy egyházunkra szabott ingatlanbiztosítási termék kidolgozásával.

– A Szíréfalvai Református Egyházközség számára 8000 korona rendkívüli támogatást hagyott jóvá a templom viharban megsérült bejáratának a helyreállítására.

– A Nagykaposi Református Egyházközség számára 23 000 korona rendkívüli támogatást hagyott jóvá a templom viharban megsérült vakolatának a helyreállítására.

– Hozzájárult a Nagykaposi Református Egyházközség lelkészlaka kertje egy részének (a 629-es parcellából összesen 66 négyzetméter) eladásához – azzal a feltétellel, hogy az eladásból származó bevételt teljes egészében az ifjúsági központ építésének befejezésére használja fel.

– Tudomásul vette, hogy a Hollandiában rendezendő Református Nyári Egyetemen egyházunkat Pólya Katalin lelkipásztor fogja képviselni.

– Megbízta Fazekas László püspökhelyettest, hogy jelöljön ki egy alkalmas személyt, akit egyházunk kiküldene egy egyszemeszteres ösztöndíjra, amit a Reformierter Bund biztosít egyházunk számára a Hallei Egyetemen.

– Hozzájárult Szabóné Híres Erzsébet megválasztásához a Sókselföldi Református Egyházközségbe.

– A Kistárkányi Református Egyházközség gondnokai és helyetteseik törvényértelmezési kérelmére megállapította, hogy az Egyetemes Egyházi Bíróságról szóló 2/2006-os számú törvény 3. §-ának (5) bekezdése értelmében az eljáró tanács másodfokon hozott ítélete vagy végzése mindig jogerős, tehát ellette fellebbezésnek helye nincs. Egyházunk alkotmánya nem rendeli a Zsinat hatáskörébe az Egyetemes Egyházi Bíróság másodfokon hozott ítélete felülvizsgálásának jogát. A lelkészi szolgál-

atról szóló 1/2005-ös számú törvény 30. § (1) bekezdése értelmében egy lelkész lelkipásztori minőségében jogosult, a II. szabályrendelet 26. § h) pontja értelmében pedig egyúttal köteles is a parókián lakni. Egyházi törvényeink olyan rendelkezést nem tartalmaznak, amely a lelkészi jellegét veszített személy számára meghatározott ideig jogot adna a lelkészlakás használatára. A IV. szabályrendelet 70. §-a értelmében jogerős bírósági ítélet alapján végrehajtásnak van helye.

– Az ifjúsági alap terhére 15 000 korona támogatást hagyott jóvá a Fiatal Reformátusok Szövetsége számára a hatfai gyermektábor segédvezetői részvételi díjának fedezésére.

– Hozzájárult ahhoz, hogy az Abarai Református Egyházközség a tulajdonában levő 2124/6-os és 2124/7-es számú parcellát – összesen 100 368 koronáért – eladja. Az egyházközség köteles a vételár összegét az épülő gyülekezeti ház építésének finanszírozására felhasználni.

– Az Ipolypásztói Református Egyházközség számára 200 000 korona rendkívüli támogatást hagyott jóvá a viharban megsérült templom helyreállítására. A Zsinati Tanács egyetemes egyházi gyűjtést hirdet az Ipolypásztói Református Egyházközség templomának helyreállítására. Kéri a híveket, hogy az egyházközségeken keresztül támogassák a 800 éves műemlék templom mihamarabbi helyreállítását.

– A Nagytoronyai Református Egyházközség számára 77 000 korona kamatmentes kölcsönt hagyott jóvá a magyarországi Oktatási és Kulturális Minisztérium által jóváhagyott 2 000 000 forint támogatás megelőlegezésére. A kölcsönt a támogatás megérkezését követően, de legkésőbb 2008. november 30-ig köteles visszafizetni.

A Zsinati Tanács 33. üléséről

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa a 2008. augusztus 4-én megtartott 33., rendkívüli (elektronikus) ülésén hozzájárult Sasák Attila nagybalogi lelkipásztor megválasztásához a Kamoccai Református Egyházközségbe.

Június 15-én a homonnai református templomban több felekezet több nemzetiségű tagjai gyűltek egybe, hogy közösen dicsérjék az Urat. Szólt az ige és az imádság magyarul, csehül és szlovákul – református, huszita és evangélikus lelkészek ajkáról.

A szószéki igehirdetés szolgálatát **Pavol Kačkoš** egyházmegyei segédlelkész, beszolgáló lelkipásztor végezte a *Jn 5,5–7* alapján. Ugyanezt az igét olvasta magyarul és imádkozott **Zuti Sándor** vajáni lelkipásztor, csehül pedig **Jan Lauko** kassai huszita lelkész. Az evangélikus egyház részéről **Mária Juhásová** klazányi (homonnai beszolgáló) lelkipásztor nyilvánult meg, aki a gyülekezete énekkarát is magával hozta. Istent dicsőítő énekekből sem volt hiány: fellépett még az alvestai Rösträtt vegyes kar (Svédország), a helybeli református-evangélikus énekkar, és magával ragadó stílust képviselt a pályini Joel zenekar.

Az istentiszteletet megelőző napon pedig *A múlt összeköt – a jövő kötelez* címmel konferencia volt a helybeli református és evangélikus gyülekezet, illetve a helybeli Csemadok-alapszervezet (!) és a Cseh Egylet szervezésében. Az első blokkban az egyetemes egyháztörténet alakjai kerültek előtérbe. Jan Lauko a cseh előreformátor, Husz János életútját méltatta. **Ján Bakalár**, a Sáros-templéni Evangélikus Egyházmegye esperese Luther Márton örökségét vette górcső alá, kitérve a ma élő keresztyén ember mindennapjaira is. Kálvin János életéről és munkásságáról pedig **Danuška Hudáková**, a Nagymihályi Református Egyházmegye esperese adott elő.

A tanácskozás második részében a homonnai református lelkészekről volt szó. Réz Lászlóról, aki 1896–1902 között szolgált az 1880-ban létrejött gyülekezetben, **Csontos Valéria** evangélikus presbiter értekezett. Böszörményi Sándor püspökről a pozsonyi illetőségű **Ivan Petráš** olvasta fel az előadást, aki a család barátjaként még kapcsolatban áll a püspök Amerikában élő legkisebb leányával. Brányik Sándornak a Szlovák Állam idején kifejtett, zsidók mentésében (megkeresztelésében) is megnyilvánuló tevékenységéről pedig **Csontos Árpád** református presbiter beszélt megrendítő módon. Zárszót jelen sorok írója mondott, aki méltatta a gyülekezet értékes iratanyagából rögtönzött kiállítást, dicsérte a szorgos kutatómunkával összehordott gyülekezettörténeti anyagot, és szorgalmazta kiadását. A szerve-

Homonna

Ökumenikus és nemzetiségi istentisztelet

A svéd énekkart hallgatva: Pavol Kačkoš, Jan Lauko, Mária Juhásová és Zuti Sándor. (Csontos Árpád felvételei.)

zőket a konferencia címének parafrázálásával további kutatásra ösztönözte: az elvégzett munka, a múlt kötelez, a jövő pedig – hisszük – összeköt...

Csontos Valéria előadását Ján Bakalár, Danuška Hudáková és Jan Lauko is érdeklődéssel hallgatja.

És hogy ki a fent leírt történések fő (emberi) mozgatóereje? Az említett Csontos házaspár, két hatalmas vitalitású nyugdíjas ember, aki: kutat, szervez, Csemadokot alapít, előad, fényképez,

szponzorokat keres, mosogat és takarít, publikál, magyarországi és homonnai gyerekek csereüdültetését koordinálja, Mátészalkában Homonnának testvérvá-

rosra lel, támogatókat hajt fel, tolmácsolódik... Akiknek az egyházközösség gondnoka is külön (és többször) megköszönte az áldozathozatalt. És ahol ilyen embereket hajt a tenni akarás, ott a gyülekezet, még ha maroknyi is, reménységgel tekinthet a templom tervezett és küszöbönálló renoválására, amihez ötmillió koronára lesz szüksége...

A. Kis Béla

A Gelléri és Bogyai Református Társegyházközösség a pünkösdi istentiszteleten hasznos ajándékkal lepte meg egy ifjú, mozgássérült tagját: Kraszenics Péternek a szeretetszolgálat szép megnyilvánulásaként (Zsid 10,24) külföldön vásárolt elektromos mopedet ajándékozott. (A háttérben Tóth Mihály lelkipásztor, Takács István gondnok és a megajándékozott szülei.)

Kisgéres–Nagygéres–Bodrogszentes „Szentlélek Isten, jöjj...”

Választások idején még inkább szükségünk van a Lélekre, az Úr általi vezetésre. Mert mi sajnos osztódunk két-, három-, akár többfelé is – ahelyett, hogy összeadódnánk. Pedig milyen jó összeadódni, pluszokat írni magam és a másik szolgatárs közé! A konfirmáció előtt egy héttel mi ezt megtettük. A kisgéresi, a nagygéresi, és a szentesi gyülekezet konfirmandusai összeadódtak, és lett egy huszonnégy órás csendesnap.

Reméljük – és így is érezzük –, hogy ezeket a „számítási műveleteket” a Szentlélek írta bele a gondolatainkba, és az egész megvalósításba. Igazán nem kellett hozzá sok – mármint rajta kívül. „Csak” sütni, főzni kész gyülekezeti tagok, egy iskola helyszínnek, egy kicsi munka, és az eredmény számokban ki nem fejezhető (ami nagyon jó, mert igen rossz matematikus vagyok). Hiszem és remélem, hogy a konfirmáció fogadásteléhez egészen másképp álltak oda a konfirmandusok ez után az imádságos, áhítatos együttlét után.

Mindenkit (magamat is) folyton arra biztatok ebben a választási időszakban is, hogy ne osztódjunk, hanem összeadódjunk, hagyjuk a Lélekre ezt a műveletet, mert Ő igazán jót tett eddig is nekünk, ha segítségért kértük és engedték, hogy munkálkodjon. És lehet, hogy nemcsak a konfirmandusok, de az egyházi méltóságokat betöltők is egészen másképp tudnak megállni az Úr színe előtt, ha ilyen lelkiülettel tesznek fogadást.

Blanár Erik

Bátorkeszi Konfirmandustábor

A Diós- és Felsőpatonyi, valamint a Dunaszerdahelyi Református Egyházközösség konfirmandusai számára immár második alkalommal szervezett tábor helyszíne ezúttal is a Bátorkeszi Református Egyházközösség által időszakonként használatba vett közösségi ház, annak udvara, valamint a református templomkert volt. A tábor gerincét ezúttal Jézus példázatai közül a tíz szűz, a magvető, az igazgyöngy és az elveszett (és megtalált) juh történetei alkották, melyek a hétköznapi életünk Isten-keresését, a keresztyén és Isten nélküli lét előnyeit és hátrányait segítettek jobban átgondolni.

Az első napon arról beszélgettünk, hogy honnan indult az életünk, milyen stádiumban vagyunk ma, és vajon merre tartunk. A második nap az igehallgatás formáit, a Teremtő és a Sátán munkáját jártuk körül, valamint a helyes igehallgatás nagy lehetőségéről beszélgettünk. A harmadik nap témája az volt, hogy vajon mennyire fontos nekünk a megszerzett hit, az utolsó napon pedig arra figyeltünk, amit a 265. dicséret 6. verse így fogalmaz meg: „Ő biztos révbe szállít / A bajból tégedet...” Az előadásokat, a csoportbeszélgetéseket, a reggeli áhítatokat és az esti, ifjúsági, zenés istentiszteleteket a tábor vezetői (Cséplő Veronika, Tóth Andrea, Görözdí Zsolt, Varga László és Vámos Béla) tartot-

Dunaszerdahely Bibliai bábjátékot adtunk elő

2008. június 3-án nagy lelkesedéssel vágott neki a kisgéresi Mustármag bábcsoport a nyolcórás útnak. A cél Dunaszerdahely volt, ahol a Duna Menti Tavasz elődöntőjének legjobb színjátszó- és bábcsoportjai mérték össze felkészültségüket. A kisgéresi csoportot, amely Izsák és Rebeka történetét adta elő, **Blanár Gabriella** készítette fel. A szereplés jól sikerült, a gyerekszüri külön megdicsérte a tevé megjelenítését.

A négynapos kirándulás során nagyon sok élményben volt részünk. Reggeli után a bábos műsorokban gyönyör-

kódhattunk. A délután folyamán különböző kézműves-foglalkozásokon, irodalmi műsorokon vehettünk részt. Légyvárászdázhattunk, trambulinon ugrálhattunk, fagyizni is elmentünk. A négy nap alatt nagyon jól éreztük magunkat. Az utolsó napon a Holló együttes koncertjén szórakoztunk, és egy nagyon érdekes színpadi miniatúrát nézhettünk meg *Piroska és farkas* címmel.

Nagyon jól éreztük magunkat a Csallóköz szívében, sok élményt és tapasztalatot szereztünk.

Asszonyi Eszter

ták. Ellátogatott közénk **Zsapka Attila** előadóművész, a Korzár együttes énekes-gitárosa is.

A fiatalok – nagy örömünkre – inkább közösséghez, mintsem közönséghez méltóan vettek részt a programokban. A tábortúznál is igyekeztünk a kérdéseikre válaszolni, majd egy, korábban bizonyos lelki megkötöttségben és félelemben élt tizenéves fiú nyilvános bizonyágtételét hallgathattuk meg arról, hogy a szülei elkezdték imádságoknak köszönhetően, miként adott neki Jézus szabadulást. Adja Isten, hogy az alapokra hamarosan „falak” kerüljenek, s a táborozó fiatalok a következő nyár eljöveteleig is sok formában meghallhassák az örökkévaló Isten és a gyülekezeteink hívogatását!

Vámos Béla

Rimaszécs–Nagyvárad Egymásra talált két gyülekezet

Tavaly októberben **Orémus Ilona** rimaszécsi lelkipásztor részt vett a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának ülésén Nagyváradon, ahol ígét hirdetett az újvárosi gyülekezetben. A szeretetteljes fogadtatást megpróbálta viszonozni azzal, hogy meghívta a gyülekezet tagjait egy látogatásra a gömöri tájakra.

Az örömteli találkozásra 2008. július 18-án került sor. A vendégeket a rimaszécsi általános iskola éttermében fogad-

tuk, a vacsorát és az ismerkedést követően a negyvenkilenc vendég helybeli, jénei és zádorházai gyülekezeti tagoknál lett elszállásolva.

Másnap vendégeink egy kiránduláson vettek részt. Nemesradnóton megtekintették Pósa Lajos és Radnóti Miklós szobrát, majd Zsípén a 750 éves templomot (falán

freskórészletek vannak). A következő megálló a krasznahorkai vár volt, azt követően pedig Betlérben, az Andrásy csa-

lád kastélyában tettek látogatást. Az út végén Rimaszombatban Petőfi Sándor és Tompa Mihály szobrát nézték, Hanván pedig Tompa Mihály síremlékét keresték fel vendégeink.

Vasárnap Rimaszécsen **Herdeán Gyöngyi** nagyváradai lelkész nő a *2Móz 13,18* alapján végezte az igehirdetés szolgálatát. Az istentisztelet a találkozásról szólt, arról a csodás találkozásról, aminek részesei lehettünk: pár évvel ezelőtt szinte elképzelhetetlen lett volna, de ma már két határon túli magyar református testvér egymásra találhat. Megható volt a prédikáció, amit csak fokozott a nagyváradiai éneklése és szavalata. Rimaszécs és Zádorháza református gyülekezeteinek női énekkara három énekszámmal köszöntötte az egybegyűlteket, majd további versek hangzottak el. Az istentiszteletet a Himnusz és a székely himnusz elnevelésével zártuk.

A találkozó ebédrel ért véget. A búcsúzásnál megígértük, hogy eleget teszünk a nagyváradiai meghívásának, és ellátogatunk közéjük, mert minden találkozás a Krisztusban való testvéri szeretet épülését szolgálja.

Kósa Andrea

Balatonszárszó A hely szelleme kötelez

Július 19-én a balatonszárszói Soli Deo Gloria üdülőtelepen tartotta évi ülését a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata.

Horkay László ny. kárpátaljai püspök bevezető áhítát követően, amit a *Lk 21,19* alapján tartott meg, **Kovács Zoltán** világi elnök, királyhágómelléki főgondnok a megnyitójában rámutatott: a hely szelleme biztatást sugároz, s ha az Úrnak szolgálunk, másképpen lesz holnap. A tanácskozást köszöntötte **Méhész László** polgármester, **Patrubány Miklós**, a Magyarok Világszövetsége elnöke és **Szászfalvi László** KDNP-s parlamenti képviselő is. A tanácskozás különös színfoltja volt a

Erdélyi Géza lelkészi és Kovács Zoltán világi elnök

szentpétervári orosz és más nemzetiségű reformátusok bemutatkozása.

Az MRETZS a jogi bizottság javaslata alapján olyan értelemben módosította az alapszabályt, hogy kialakította a megfigyelői státust. Emellett fontolóra vette az egyházi szinten magas szolgálatot teljesítő személyek egyéni tagságának lehetőségét.

Erdélyi Géza lelkészi elnök jelentésében elemezte az MRETZS helyzetét, s hangsúlyozta: küldetésünk az összefogás helyreállítása, amihez az kell, hogy egymást erősítő szándékkal közeledjünk egymáshoz. Az eredmények kapcsán említette a Magyar Református Világhíradó új számát, illetve egy újabb, Aranyhárfa című versgyűjtemény munkapéldányának elkészültét is. A jelentéshez – elfogadása előtt – többen hozzászóltak. **Bojtor István** (Tiszáninnen) a gyülekezetekkel való előbbi kapcsolatot sürgette, **özv. Lázár Dalma Enikő** (Németország) a tagdíjak befizetésének rendezését szorgalmazta, **Szabó Dániel** (Tiszáninnen) pedig javasolta, hogy gyűjtsük össze, ki hogyan emlékszik a rendszerváltás utáni kezdetekre, az indulásra.

Szabó Sándor püspök, ügyvezető elnök (USA) a 2007-es nagyváradai ülés óta megtett útra visszatekintve rámutatott: a

munkavégzés és a bizottságok vonatkozásában a bizonytalanságot kell kiiktatni. Majd a bizottságok munkáját, illetve az egyes egyháztestek életét ismertető beszámolók hangzottak el. Fontos a pénzügyihez fűzött előremutató bejelentés: **K. Kettős János** szuperintendens (Horvátország)

Szabó Sándor ügyvezető elnök. (A szerző felvételei)

a budapesti Pascal Idősek Otthonában ajánlott egy irodát a Zsinatnak.

Zárszót Erdélyi Géza lelkészi elnök mondott, aki köszönetet mondott a küldetéstudattal bírónak. Végül hangot adott hiányérzetének is, hogy a Magyar Reformátusok Világszövetsége ülését (amely az utóbbi években az MRETZS ülése után ugyanazon a helyen szokott következni) nem volt, aki összehívja. Hangsúlyozta: nem szabad hagyni elhalni ezt a szervezetest sem.

—akb—

A komáromi gyülekezet mindig is nagy gondot fordított az ifjúság nevelésére és összefogására. Már évek óta minden esztendőben (a heti bibliaköri alkalmakon kívül) a nyári szünetben ifjúsági tábor is szervez. Minden táborozás célja az, hogy a fiatalok az iskolai időszak után olyan közösségben tudjanak együtt lenni, ahol testileg-lelkileg ki lehet kapcsolódni, el lehet szakadni a mindennapokban tapasztalható hajtástól és zsongástól, s csupán Istenre és egymásra kell figyelni.

Idén erre a táborra július 21-e és 25-e között huszonöt fiatal részvételével került sor Csallóköz szívében, a Nemesőcsa és Gúta között található úgynevezett Tűzokosban, amely a Szlovák Környezetvédelmi Ügynökség oktatóközpontja. A többhektáros park, amelynek közepén kis tavacska van, megfelelő környezetet biztosított a tábor résztvevői számára.

A napok délelőttje előadással és csoportbeszélgetésekkel telt el. A hét témája a kommunikáció volt. **Fazekas Zsuzsanna** lelkesítő nagyon szemléletesen, csoportjátékokkal tarkítva magyarázta el az Istennel és egymással való kommunikáció szükségességét. Előadásaiban elmondta, hogy Isten hogyan szól az emberhez, s mi szükséges ahhoz, hogy meghalljuk azt.

Tűzokos–Komárom Zajtól távol, Isten közelében

Rámutatott arra, hogy a teremtettségben az információ kódolva van, s ezek az in-

formációk egy csodálatos harmóniát mutatnak. Az ember csak akkor lehet összhangban önmagával és az őt körülvevő természettel, ha működik a kommunikáció Istennel és embertársával is.

A délután játékkal, jó időben sporttal telt el, majd este került sor a fiatalok által előkészített láthatatlan színházra, amikor a résztvevők egyesével kerültek sorra, és bekötött szemmel váltak szereplőivé egy

bibliai történetnek. Most Jézus elárulásának és az ítélethozatalnak a története került feldolgozásra. Nagyon érdekes érzés semmit sem látva, mások által vezetve, a hangokat, beszédet, zenét hallva átélni egy ilyen történetet; mély benyomásokat hagy az emberben.

Este **Tirpák István** segédlelkész evangelizációs igehirdetéseit hallgattuk. Mindegyik szolgálatnak a végkicsengése az Isten közelségébe való hívogatás volt.

A tábor befejezése egy beszélgetés volt, amely során ki-ki elmondhatta, hogy mit adott számára ez a néhány nap. Istennek adunk hálát a lehetőségért, valamint Komárom önkormányzatának és az Élő Víz pénzalapnak az anyagi támogatásért.

Fazekas László

Felvidéki Partiumi Napok

2008. szeptember 26. (péntek)

18.00 – A Fiatal Reformátusok Szövetsége Cantate Domino kórusának koncertje
Helyszín: a dunaszerdahelyi református templom

2008. szeptember 27. (szombat)

9.00 – Pozsony történelmi nevezetességeinek megtekintése – egy városnéző séta idegenvezetéssel

Helyszín: Pozsony belvárosa

14.00 – Ünnepi ebéd, pohárköszöntő mond Fenes Iván polgármester. A dunaszerdahelyi református gyülekezet bösi leányegyházközsége életéről beszámol Görözd Zsolt dunaszerdahelyi lelkész.

Helyszín: Bős

16.00 – Az egyházak vezetőinek tárgyalása

17.00 – Esperesek találkozója

Helyszín: a dunaszerdahelyi református templom konferenciaterme

18.00 – *Másképpen lesz holnap...* Pódiumműsor a Holnap centenáriuma alkalmából. Közreműködik Barabás Zoltán költő, a Partiumi Magyar Művelődési Céh igazgatója és Meleg Vilmos színművész, a nagyváradi Szigligeti Társulat igazgatója.

Utána *A templomos Ige* című, id. Görözd Miklós nyugalmazott dunaszerdahelyi református esperes tiszteletére megjelent kötet bemutatójára kerül sor. A kötetet bemutatja Koncsol László József Attila-díjas költő.

20.00 – Ünnepi fogadás. Pohárköszöntőt mond Csáky Pál, a Magyar Koalíció Pártjának elnöke.

Helyszín: a dunaszerdahelyi Vámbéry Irodalmi Kávéház

2008. szeptember 28. (vasárnap)

9.00 – Istentisztelet, melynek kezdetén köszöntőt mond Erdélyi Géza püspök, az ígét pedig Tőkés László királyhágómelléki püspök, európai parlamenti képviselő hirdeti.

10.30 – Bibliakiállítás. Megnyitó beszédet mond Köntös László, a Pápai Református Gyűjtemények igazgatója.

Helyszín: a dunaszerdahelyi református templom

9.00–11.00 – Testvér-egyházkerületi lelkipásztorok igeszolgálat a környező gyülekezetekben

12.00 – Ünnepi ebéd. Pohárköszöntőt mond Pázmány Péter, Dunaszerdahely polgármestere.

A gyűlölet ellen

Sem gyűlölettel, sem erőszakkal – Esterházy János emlékére címmel szervezik meg A Felvidéki Kitelepítettek és Deportáltak VII. Országos Találkozóját **2008. szeptember 20-án**, 14 órától Révkomáromban a református templomban.

Az emléknapon országos könyvbemutatóra kerül sor az Esterházy János életét és mártírságát bemutató *Sem gyűlölettel, sem erőszakkal* című emlékkötet megjelenése alkalmából.

Program: Écsi Gyöngyi éneke; Jókai Anna köszöntőbeszéde. A történelmi egyházaink személyiségei a magyarság megpróbáltatásairól, jövőképeiről. A felkért egyházi védnökök: Tempfli József nagyváradi megyés püspök; Erdélyi Géza, az SZRKE püspöke; Ittész János, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke. Irodalmi összeállítás Dráfi Mátyás előadásában. Az emlékkötet előszavát ír Duray Miklósnak és a kötet szerzőjének, Molnár Imrének a felszólalása. Az ifjúsági pályázat eredményhirdetése, díjátadás. Lezsák Sándornak, a magyar Országgyűlés alelnökének a bejelentése az Esterházy János Vándoregyetem megalapításáról. A vágfarkasdi gyermekkórus műsora, valamint Nagy János szobrászművész Esterházy János-szobortervének a bemutatása.

Gyűjtés

2008. július 4-én a hajnali órákban egy hatalmas erejű villám belesapott a 800 éves ipolypásztói református műemlék templomba. A torony nagyobb része rádőlt a hajó tetőszerkezetére, ami beszakadt: a téglák, a kövek, a gerendák és az egyik harang az orgonára estek, és darabokra zúzták azt. A megmaradt toronyszegély is olyannyira sérült, hogy bármelyik pillanatban leszakadhat.

Annak érdekében, hogy az Ipolypásztói Református Egyházközség minél előbb helyreállíthassa a természeti katasztrófa által megsérült templomot, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház egyetemes egyházi gyűjtést hirdet. Segítségüket előre is köszönjük!

Az adományokat a következő számlára várjuk: **Reformovaný cirkevný zbor Pastovce, 0241529490/0900, Slovenská sporiteľňa a.s., pobočka Štúrovo. IBAN: SK77 0900 0000 0002 4152 9490, SWIFT: GIBASKBX.**

„Hívj segítségül engem a nyomorúság idején! Én megszabadítlak, és te dicsőítesz engem” (Zsolt 50,15).

Felhívás

A dunaszerdahelyi székhelyű, FEMIT nevű önkéntes és politikamentes polgári társulás Remény címmel gyűjtést szervez egy súlyosan beteg gyermek gyógyíttatására.

Egy hatéves dunaszerdahelyi kisfiú, **Nagy Tibor** Duchenne-féle izomsorvadásban szenved. Ez a betegség Szlovákiában pillanatnyilag nem gyógyítható; külföldön viszont végeznek összejtbeültetést, ami remélhetőleg segít a gyógyulásában.

A kezelés költsége mintegy 270 ezer korona, ezért felhívással fordulunk minden segítőkész és jó szándékú emberhez, hogy adományaikat a következő, a VÚB a.s. (Általános Hitelbank Rt.) dunaszerdahelyi fiókjában nyitott számlára küldjék: **2373825557/0200.**

Segítségüket hálás szívvel köszönjük!

Győri Margit

Hittudományi tanácskozás. A Nyugat-Európai Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat (NYEMRLSZ) július 25-e és 27-e között a burgenlandi Felsőőrön (Oberwart) tartotta idei rendes tanácskozását. A szervezet lelkes elnöke özv. Lázár Dalma Enikőt (Nürnberg) választották.

Segítség szenvedélybetegeknek

Arra való tekintettel, hogy az utóbbi időben egyre több gondot okoz a függőségek terjedése – alkoholizmus, kábítószer és a játékautomatáktól való függés – szeretnék említést tenni egy férfiak számára működő keresztyén intézményről, ahol lehetőség van gyógyulni. Az intézetet jól ismerem, mivel segítőként bekapcsolódom a szociális munkába.

Az otthon 1995-ben kezdte meg tevékenységét tizenhét férőhellyel Bátorkeszin, majd a munka 2005-től Nagykeszin folytatódik, ahol erre a célra teljesen új épület készül európai normák szerint. A kétszintes építményen lassan befejeződnek a belső munkálatok, amelyekben a gyógyuló kliensek is részt vesznek munkaterápia keretében.

A fent említett szenvedélybetegségekből folyamatosan gyógyulnak ki a rászorulóak – igazán jó eredményekkel. Az elmúlt évben kezelték közül is kilencen élnek már teljesen tisztán kint, nyolcan pedig még utókezelésben részesülnek.

Személyesen is látom, hogy az itteni jó eredmények magyarázata az, hogy mindenkihez valódi isteni szeretettel viszonyulnak, amit az Isten gyógyulással áld meg. Senkit sem kényszerítenek a hitre, maximálisan tiszteletben tartják a szabad akaratot. Ennek ellenére nem egy kliens megtért teljes szívvel Istenhez, látva és átélve a Prágában teológiát végzett Szőcs házaspár szeretetteljes viszonyulását, akik az intézetet irányítják.

Aki szeretne gyógyulni ebben az otthonban, érdeklődhet a következő telefonszámokon: **035/77 97 150** vagy **0905/140 037.**

Helvich Anna,
szociális munkás

Díszpolgárság. Augusztus 2-án Aba-rán az önkormányzat díszpolgárrá avatta Erdélyi Géza püspököt, a falu szülötét.

Fogadás. Augusztus 20-án Heizer Antal, Magyarország pozsonyi nagykövete fogadást adott a nemzeti ünnep alkalmából, amelyen egyházunkat Erdélyi Géza püspök képviselte.

Megemlékezés. Szeptember 24-én Idrányi Barna tiszáninnyi püspök halála 75. évfordulója kapcsán megemlékezés lesz a gönci református templomban, ahol az ígértetés szolgálatát Erdélyi Géza püspök fogja végezni.

A Pátria rádió protestáns műsorai:

Szeptember 21-én 8.05-től a Világosság című egyházi műsor református félórájában Jákob egyik legkedvesebb, de legjobban elkenyézett gyermekének, Józsefnek a történetéről szóló sorozat kezdődik. Az első részben Györkyné Tóth Szilvia alsómihályi lelkipásztor József álmairól szól a hallgatókhoz, valamint arról, hogy milyen következményei lehetnek annak, ha valaki megkülönböztetett bánásmódban részesül.

Október 5-én 8.05-től a Világosságban Tarr Ferdinánd kistárkányi lelkipásztor arról elmélkedik, hogy mi vezet József testvéreit arra, hogy rabszolgakereskedőknek adják el fivérüket, apjuknak pedig legkedvesebb gyermeke halálhírét vigyék.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 12.05.

Szerkesztő: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalos lapja. Kiadja a Zsinati Elnökség (Jókai u. 34, 945 01 Komárno). Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Dr. Erdélyi Géza

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a szerkesztőség címén és a református lelkesi hivatalokban.

Előfizetési díj: egy évre 120 korona.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Regisztrációs szám: SÚTI 15/6